

SLAVNOST TRILOBITA NA HORNICKO-GEOLOGICKÉ FAKULTĚ

První pátek po svaté Barboře večer se studenti a absolventi oboru geologického inženýrství spolu se zaměstnanci stejnojmenného institutu každoročně scházejí na některé z oblíbených a tradičních ostravských nebo i přiostravských lokalit na studentské slavnosti, nazvané podle nejproslulejší skupiny fosilních živočichů "Trilobit". Setkávají se, aby si připomněli svou příslušnost ke geologickému cechu, zjistili, jak momentálně prosperují geologické katedry, jak se daří současným studentům a především, aby si při bujarém veselí vyměnili své poznatky, názory a zkušenosti.

Na nápad uspořádat společný večer pro sebe samé i pro pedagogy a zaměstnance před více než čtyřiceti léty přišli studenti 3. ročníku geologie na tehdejší geologické fakultě Vysoké školy báňské v Ostravě. Nazvali ho Mikuláš Trilobit I. s dovětkem, že se jedná o obzvláště speciální geologicko-paleontologický seminář spojený se světelnými a jinými obrazy. Konal se v pátek po sv. Barboře, 7. 12. 1956 v restauraci ostravské Nové radnice. Za představitele Mikuláše Trilobita byl vybrán Ing. Zdeněk Paděra, asistent na katedře ložisek nerostných surovin, který ve spolupráci se studenty vytvořil zábavné pásmo. To vyvrcholilo předáváním dárků a nakonec přešlo v individuální zábavu.

Stejný ročník, s ohledem na spontánnost tehdejšího večera, se pokusil tuto událost zopakovat i o rok později už pod jednoduchým názvem Trilobit. Přizval k němu navíc též mladší dva ročníky a tak byl položen základ tradici. Trilobit II. se již konal na akademické půdě, ve velké posluchárně katedry geologie a paleontologie v Ostravě-Přívoze. Průběh Trilobita III. se znelíbil tehdejšímu vedení a tak v příštím roce nebyl orgány ve vedení fakulty Trilobit povolen. Následující Trilobit IV. se uskutečnil až v r. 1963. Vzhledem k tomu, že po zaviněném odstupu let se z paměti účastníků začaly vytrácet některé zásady, Trilobit IV. a Trilobit V. mimo jiné formulovali písemné regule, které se považují za statut Trilobita. Statut je závazný jak pro pořadatele, kterým je v posledních letech předposlední ročník studijního oboru geologické inženýrství, tak pro všechny příslušníky geologického cechu. Vedle studentů oboru se mezi ně počítají všichni absolventi oboru geologického inženýrství a zaměstnanci institutu geologického inženýrství.

Oproti prvému Trilobitu večer uvádí a řídí student vybraný svými kolegy za reprezentanta Trilobita. K dispozici má soubor pomocníků - helfrů. Pořádající ročník spolupracuje s tzv. strážci pečeti, kterými jsou ustanovováni tři mladší pedagogové z geologického institutu. Strážci pečeti mají seznamovat mladší semestry s historií Trilobita, shromažďovat materiály ze všech slavností a o všech geologických hodnostářích. Mají spravovat archiv a svým podpisem stvrzovat povýšení mladších semestrů do cechu geologického. Pořadatel má právo udělovat pedagogům nejrůznější "řády" za jejich řádnou i neřádnou činnost. Vyvrcholením večera, zpravidla kolem půlnoci, je pasování nového "rytíře" z řad pedagogů, ve výjimečných případech i "čestných rytířů". Vybraný kandidát na rytíře je nejdříve představen, uvedou se jeho zásluhy ze všech sfér života, podle možností doložené promítanou obrazovou dokumentací, jeho vztah ke studentům, domácím i divokým zvířatům atd. Pak mu je předložen erb s heslem k vědecké rozpravě a obhajobě. Po dostatečné obhajobě všech polí erbu je kandidát povýšen

(vkleče za použití pasovacího meče) do stavu rytířů a vybaven patřičným titulem, který zpravidla vychází z jeho vlastností či pracovního zaměření. Na závěr vstupuje nový rytíř do svého korábu, což jsou dřevěné necky na praní prádla či paření prasat, a za zpěvu všech zúčastněných "Ať žije rytíř náš" je nesen kolem sálu. Po absolvování celého kola, je-li rytíř muž, jsou vyzvány všechny přítomné ženy k jeho políbení. Tím je dosaženo všech pasovacích náležitostí o oficiální část večera je dovršena. Následuje volná zábava.

Rytíři mají právo svobodně vyvěšovat svůj erb (přes rok ve své pracovně, v den konání slavnosti v sálu), vyžadovat úctu ke svému stavu, během slavnosti kdykoliv obdržet slovo a zúčastnit se všech probíhajících klání. Od doby svého vzniku bylo zatím pasováno 41 rytířů v níže uvedeném pořadí. V závorce je uvedeno jméno a pedagogická hodnota rytíře v roce pasování. Počínaje Trilobitem V., studenti vybírají konkrétní trilobití druh, který se stává symbolem (logem) večera. V seznamu jsou názvy dosud zvolených trilobitích druhů uvedeny mezi rytířským titulem a jménem rytíře.

Pro pořádající ročník představuje Trilobit spoustu přípravné námahy a práce. Zároveň je ale příležitostí pro studentskou recesi i kritiku nejrůznějších nešvarů na škole. Studenti parodují sebe sama, ale zejména vyučující pedagogy. Předvedou samostatnou slovesnou tvorbu i své hudební schopnosti. O velké erudici studentů svědčí originalita textů písní zpívaných na různé nápěvy, mluvících o dění a jejich podmínkách ve škole, na koleji a v menze. Sál, ve kterém se slavnost koná, bývá vyzdoben karikaturami a fotografiemi ze života studentů a pedagogů na škole, příhod při exkurzích a je samozřejmě oživen erby všech dosavadních rytířů. Kvalita sestavené zvací písně a pozvánky, kterou jsou zváni pedagogové a ostatní zaměstnanci geologických oborů HGF ovlivňuje i štedrost, na které je závislé vytvoření dostatečného kapitálu na zajištění programu.